

Безуглий Андрій Іванович

кандидат історичних наук, доцент, директор
Вищого художнього професійно-технічного училища № 5, Вінниця, Україна
E-mail: andriibezygli@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6571-9230>

Титаренко Віталій Васильович

доктор філософії, майстер виробничого навчання
Вищого художнього професійно-технічного училища № 5, Вінниця, Україна
E-mail: gtitarenko459@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6665-5083>

**Розвиток навичок коригування зображень у графічних редакторах
під час підготовки майбутніх художників-оформлювачів**

На уроках виробничої практики виконання завдань комп'ютерної графіки стає одним із дидактичних засобів професійного-практичного навчання, що сприяють формуванню цифрової компетентності, впливають на емоційно-почуттєву сферу здобувачів освіти, підвищення інтересу, зацікавленості в оволодінні обраною професією, захоплення творчістю та створенням власних робіт. У статті проаналізовано роль цифрових технологій у сучасних умовах розвитку освіти на уроках виробничої практики під час підготовки виконавців художньо-оформлювальних робіт. Відображається необхідність набуття навичок роботи у графічних редакторах, що відповідають вимогам роботодавців та сучасному виробництву згідно з новітніми державними освітніми стандартами надання послуг у сфері мистецтва. Підкреслюється актуальність проблеми формування уміння орієнтуватися в інформаційному просторі. Наголошується на необхідності впровадження графічної підготовки в освітньому процесі висококваліфікованого робітника, який відповідає вимогам ринку праці. Наведено приклад завдання з курсу графічного дизайну. Продемонстровано послідовність виконання завдання під час виробничої практики із професії «виконавець художньо-оформлювальних робіт», що сприяє розвитку навичок коригування зображень у графічних редакторах. Визначено, що вивчення курсу сприяє формуванню цифрової компетентності, цифрової грамотності й оволодінню навичками роботи з цифровими технологіями. Обґрунтовано, що для організації якісного професійного навчання виконавців художньо-оформлювальних робіт пріоритетним завданням має бути сучасна підготовка здобувачів освіти, необхідність введення курсу комп'ютерної графіки в освітній процес закладів професійної (професійно-технічної) освіти (ЗП(ПТ)О). Мета дослідження полягає в експериментальній перевірці рівнів сформованості навичок роботи у графічних редакторах майбутніх кваліфікованих працівників з надання послуг у сфері мистецтва. Наведено результати опитування виконавців художньо-оформлювальних робіт як учасників курсу для отримання даних щодо перевірки початкового та кінцевого рівнів сформованості навичок роботи у програмах графічного дизайну. Перевірка сформованості навичок роботи у програмах графічного дизайну, яка була проведена на початковому етапі, показала, що вихідний рівень сформованості навичок серед здобувачів освіти є низьким. Перевірка результативності формування рівня навичок на підсумковому етапі показала ефективність проведеного курсу.

Ключові слова: цифрові технології, фахова підготовка, рекламний плакат, колір, графічний редактор, зображення, коригування, дизайн, навички.

Вступ. У сучасному інформаційному суспільстві успішна фахова підготовка залежить від здатності спеціаліста здобувати, аналізувати, критично оцінювати, використовувати у професійній діяльності безперервний потік інформації та створювати новий інформаційний продукт. Ефективність формування професійних якостей і навичок значно залежить від запровадження інноваційних освітніх технологій. Практична діяльність спрямована на формування у фахівців дослідницьких навичок та уміння орієнтуватися в інформаційному просторі. Актуальність проблеми полягає в тому, щоб сформувати уміння аналізувати, опрацьовувати та систематизувати необхідну інформацію у проєктній діяльності професійного спрямування (Бабкіна, 2020: 60).

Якісна фахова підготовка кваліфікованих робітників має базуватися на інноваційних та цифрових технологіях. Рівень інформатизації, уміння ефективно працювати з цифровими технологіями стає важливим чинником і впливає на розвиток творчої особистості. Реалізація завдань сучасної освіти ґрунтується на формуванні нових концепцій і компетентностей, широкого застосування компетентнісного підходу, цифрових технологій та розвитку високого рівня фахової підготовки, однією із важливих складових частин якої є високий рівень професійної майстерності кваліфікованих робітників. Використання інформаційних технологій урізноманітнює та підвищує ефективність фахової підготовки, що дозволяє розвивати навички роботи з цифровими технологіями, керувати інформацією, оперативно приймати рішення.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є теоретичне і практичне обґрунтування використання цифрових технологій та необхідності формування навичок під час роботи у графічних редакторах у ході підготовки виконавців художньо-оформлювальних робіт.

Матеріали та методи дослідження. Ми аналізували сформованість навичок здобувачів освіти щодо роботи у графічних редакторах.

Результати дослідження. Сучасна освіта України орієнтується на європейські «виміри». Сьогодні попитом на ринку праці користуються спеціалісти, які вміють конкурувати, нестандартно мислити, творчо застосовувати знання у складних виробничих ситуаціях. З такими вимогами під силу впоратися лише досвідченому професіоналу.

Професійна (професійно-технічна) освіта є складовою частиною системи освіти України в цілому, тому одним із пріоритетних завдань закладів професійної (професійно-технічної) освіти має стати формування конкурентоспроможності кадрів (Василенко, 2021: 15–16).

Художники-оформлювачі повинні володіти навичками комунікації та співпраці у цифрових мережах, уміти створювати цифровий контент, використовувати цифрові технології для розвитку цифрової та інформаційної грамотності, вирішувати проблеми щодо роботи з цифровими зображеннями.

У сучасному освітньому процесі в епоху інформаційного суспільства у цьому світі найважливішим є вивчення, збереження та розвиток народних традицій, надбань національної культури.

Для розвитку навичок роботи у програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator у рамках виробничої практики майстром виробничого навчання був відкритий курс графічного дизайну. Перед початком проходження курсу у групі художників-оформлювачів було проведено опитування щодо володіння навичками роботи у програмах графічного дизайну з отриманням результатів, про які ітиметься далі. В опитуванні взяли участь 25 учнів.

Наведемо перелік питань для перевірки рівня сформованості навичок роботи. Чи мали Ви досвід роботи зі створення рекламної продукції у графічних редакторах до початку вивчення курсу? Які навички Ви маєте щодо роботи у програмах графічного дизайну? Чи хотіли б Ви поліпшити свої дизайнерські навички роботи? Чи будете використовувати Ви навички роботи у програмах графічного дизайну у своїй професійній діяльності?

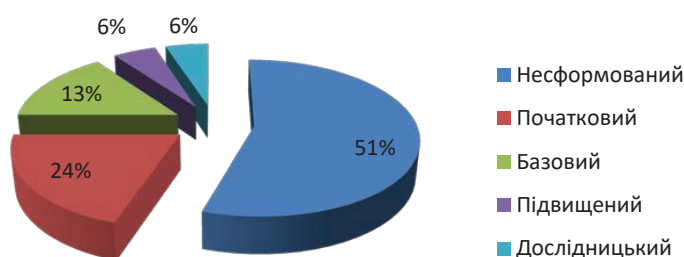

Рис. 1. Рівні володіння навичками роботи у програмах графічного дизайну (початковий етап)

За результатами проведеного опитування з метою розвитку навичок роботи у графічних редакторах для учнів було організовано курс графічного дизайну. Заняття курсу щодо роботи зі створення реклами у графічних редакторах проводились майстром виробничого навчання. Завдання практичної підготовки художників-оформлювачів передбачало створення різноманітної рекламної продукції. Під час виконання робіт у рамках запровадженого курсу графічного дизайну учні поглиблювали знання зі створення композицій, підбору кольорів та шрифтів, набували та вдосконалили навички роботи з цифровими зображеннями.

Для сформованості навичок роботи у графічних редакторах наведено приклад виконання завдання курсу, зокрема створення рекламного плакату «Лютий простір». З метою застосування цифрових

технологій під час практичної підготовки художників-оформлювачів майстром виробничого навчання було обрано форму поетапного виконання завдання.

Роботу над завданням розпочинаємо зі створення нового документу. У діалоговому вікні задаємо формат 3250x1010 рх. Вказавши всі інші налаштування для друку, обираємо альбомну орієнтацію зображення.

Наступним етапом є робота зі створення фону плакату. Для цього використовуємо зразок пастельного зелено-блакитного кольору.

Рис. 2. Створення фону

У роботі переходимо до створення композиції, для якої були підібрані зображення, що відповідають тематиці завдання.

Рис. 3. Підібрані зображення

Працюючи над завданням, виділяємо елементи композиції, використовуючи інструмент Magic Wand (чарівна паличка).

Для створення композиції переміщення фрагментів з одного зображення на інше виконуємо за допомогою інструменту Move (переміщення).

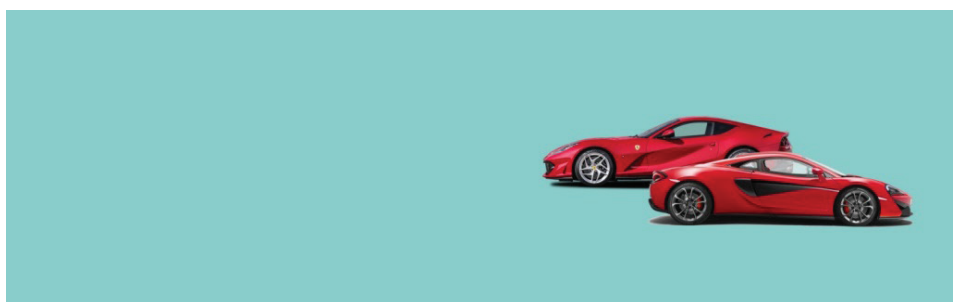

Рис. 4. Створення композиції

Працюючи із зображеннями, з метою внесення змін використовуємо команду «коригування» пункту головного меню «зображення», обравши у переліку відповідний тип коригувань для роботи.

Invert (негатив)

Коригування дозволяє виконати інверсію кольорів зображення. Команда Invert (негатив) спрацьовує автоматично без додаткових налаштувань. З клавіатури коригування маємо можливість застосувати її за допомогою комбінації клавіш «Ctrl» + «I».

Рис. 5. *Invert (негатив):*
а) оригінал; б) застосування коригування

Posterize (постеризувати)

Коригування дозволяє досягти стилізації зображення завдяки спрощенню деталізації та колірної гами.

Ступінь ефекту стилізації та спрощення визначаємо редагуванням параметру діалогового вікна Levels (рівні), який за замовчуванням встановлено на 4. Параметр регулюється та задається значенням від 2 до 255. Однак ефект стилізації є помітним у роботі в межах від 2 до 30 з повним відновленням зображення до оригінального стану.

Рис. 6. *Posterize (постеризувати)* зі значенням параметру Levels (рівні): а) 2; б) 7

Threshold (поріг)

Завдяки коригуванню Threshold (поріг) маємо змогу на основі кольорових зображень або зображень у градації сірого створити висококонтрастні чорно-білі зображення в техніці ізогелія.

Рис. 7. *Threshold (поріг)*

У діалоговому вікні гистограма відображає кількість та рівень яскравості пікселів у певній ділянці.

Показник вісі X встановлено у значенні 128, яке визначається у параметрі порогу яскравості.

Деталізація та кількість темних (чорних) і світлих (білих) ділянок висококонтрастного чорно-білого зображення у встановленому значенні 128 залежить від оригіналу.

Регулюванням показника та вказуванням значень параметру (поріг яскравості) від 1 до 255 визначаємо різну кількість світлих і темних пікселів.

За допомогою зменшення значень параметру від 128 до 1 або руху показника ліворуч збільшимо кількість світлих пікселів, що призводить до втрати деталей з отримання білого кольору. Збільшення значень від 128 до 255 чи рух показника праворуч зменшить кількість білих пікселів і поступово затемнюватиме зображення до чорного тла.

Деякі деталі можуть залишатись за мінімальних або максимальних значень, якщо у визначеній ділянці наявна достатня кількість певних пікселів.

Gradient Map (мапа градієнта)

Коригування Gradient Map (мапа градієнта) дає змогу виконати тонування зображення градієнтною заливкою.

Група налаштувань Gradient Used for Grayscale Mapping (градієнт, що використовується для проєкції на градації сірого) містить шкалу поточного зразка градієнта. Зразок створюється на основі кольорів, встановлених як колір переднього плану та тла.

Через клік кнопки Click to open Gradient picket (клацніть, щоб відкрити покажчик градієнтів) маємо можливість, як і у роботі з інструментом Gradient (градієнт), відкрити перелік зразків і меню налаштувань з блоками команд для роботи та застосувати або ж завантажити запропоновані варіанти.

Для створення власного зразка клік по шкалі поточного зразка активує діалогове вікно Gradient Editor (редактор градієнта).

У групі Gradient Options (параметри градієнта) вибір опції Dither (тремтіння) дозволить створити плавніший перехід кольорів з менш помітними смугами. Зміну порядку кольорів у градієнтній заливці на зворотний здійснюємо за допомогою опції Reverse (зворотний порядок).

Рис. 8. Gradient Map (мапа градієнта):

а) колір переднього плану та тла: чистий фіолетовий, чистий жовтий;

б) власний: більш темний зелено-блакитний, чистий червоний, помаранчевий

Selective color (вибіркова корекція кольору)

Selective color (вибіркова корекція кольору) дозволяє вибірково змінити певний колір, не впливаючи на інші.

Параметр Preset (стиль) визначається у варіантах Default (за замовчуванням) та Custom (власний) з можливістю завантажити, зберегти або видалити зразок за допомогою опції Preset options (параметри стилю).

У спливаючому переліку параметру (кольори) вказуємо діапазон відтінків коригування.

Редагуванням та встановленням значень параметрів (блакитний), (пурпуровий), (жовтий), (чорний) маємо змогу додавати або віднімати певний колір у визначеному діапазоні відтінків зображення. Параметри кольорів регулюються та задаються значенням від -100 до +100.

За відсутності у зображенні зазначеного діапазону відтінків жодних змін та коригувань кольорів не відбувається.

Якщо визначений діапазон відтінків у параметрі (кольори) збігається з кольором, який додається або віднімається, то у роботі через редагування параметрів кольорів впливаємо на насиченість кольору на зображенні з отриманням більш насиченого за додатних значень та поступове зменшення з отриманням білого за від'ємних.

Рис. 9. Selective color (вибіркова корекція кольору).
Параметри: (кольори) чорні, (метод) відносний
параметр Чорний, а) +100; б) -100

Значенням параметру (чорний) впливаємо на освітлення або ж затемнення відтінків зазначеного діапазону. При цьому ступінь затемнення чи освітлення залежить від встановленого режиму параметру (метод) та діапазону відтінків.

Параметр (метод) містить опції для вибору режиму коригування. У режимі (відносний) до визначеного діапазону буде додаватись або відніматись пропорційний відсоток відповідного кольору.

Із вибором режиму (абсолютний) визначений діапазон кольорів коригуватиметься з додаванням або відніманням вказаного без змін значення відсотків параметру певного кольору.

Команда Shadows/Highlights (освітлення/тіні) застосовуємо для виправлення зображень, у яких через сильне освітлення заднього плану люди чи предмети на передньому плані виглядають силуетами. Коригуванням також можливо посилити яскравість затемнених фрагментів у зображеннях та виправити розмиті об'єкти.

Для отримання повного переліку параметрів та розгорнутого варіанту діалогового вікна для роботи обираємо опцію Show More Options (показати інші параметри).

Основні налаштування представлено у блоках Shadows (тіні) та Highlights (підсвічування), які містять параметри для роботи. Кожен з блоків дозволяє окремо працювати та коригувати певний діапазон зображення.

У блоці Adjustment (коригування) присутні налаштування для корекції кольору.

Значенням параметру Amount (кількість) у блоках Shadows (тіні) та Highlights (підсвічування) визначаємо ступінь та інтенсивність виправлення, задаємо кількість тіні або світлих ділянок, які слід посилити у зображенні.

Параметр Tone (тон) задає діапазон у тінях або світлових плямах, на який здійснюється вплив інтенсивності та сили коригування. Через параметр визначається те, яку ділянку тіні або ж світлої плями потрібно коригувати. Зі зменшенням значень параметру у блоці Shadows (тіні) коригуванню підлягають лише темніші ділянки, які світлішатимуть, або світліші у блоці Highlights (підсвічування), що будуть темнішати.

Збільшення значень призводить до охоплення діапазону середніх тонів. Занадто велике значення може спричинити появу ореолів навколо темних або світлих країв. Ореоли також можуть з'явитися, якщо встановити занадто великі значення параметру Amount (кількість) у блоках Shadows (тіні) й Highlights (підсвічування).

Через параметр Radius (радіус) задається ділянка кількості пікселів, у межах якої аналізується та визначається те, які з пікселів знаходяться в тіні або в світлому діапазоні. Збільшення значень параметру збільшуватиме ділянку аналізу, а зі зменшенням значень діапазон зменшуватиметься.

У блоці параметрів Adjustment (коригування) параметр Color (колір) діє за принципом коригування Hue/Saturation (колірний тон / насиченість), однак він змінює лише колірний тон тіней та світлих тонів,

посилює насиченість кольорів, які коригувалися, освітлювались або затемнювались. При цьому параметр не впливає на інші кольори. У роботі із зображенням у градаціях сірого параметр Color (колір) змінюється на параметр Brightness (яскравість), який виконує затемнення або освітлення.

Редагуванням параметру Midtone (напівтон) впливаємо на контраст зображення, посилюємо насиченість темних та світлих пікселів.

У параметрах Black Clip (відсікання чорного) та White Clip (відсікання білого) задаємо ступінь затемнення та освітлення. За максимальних значень зображення набуває растру. У поєднанні максимальних значень обох параметрів можлива колірна аберация з підвищенням інтенсивності кольорів у зображенні.

Для збереження встановлених значень параметрів за замовчуванням натискаємо кнопку Save as Default (зберегти параметри за замовчуванням). З метою видалення встановлених значень та відновлення параметрів за замовчуванням натискаємо кнопку Save as Default (зберегти параметри за замовчуванням) у комбінації з клавішею «Shift».

HDR-Toning

Коригування HDR-Toning (Тонування HDR) дозволяє створити ефект високодинамічного контрасту.

У спливаючому переліку параметру Preset (стиль), який встановлено на Default (за замовчуванням), визначаємо тип певного тонування.

Параметр Method (метод) дозволяє визначити у переліку режим роботи. У режимі Exposure and Gamma (експозиція і гама) працюємо за принципом коригування Exposure (експозиція). Через присутні параметри Exposure (експозиція) та Gamma (гама) маємо змогу вплинути на освітлення чи затемнення, контраст зображення.

Варіант Highlight Compression (стиснення підсвічування) послабляє інтенсивність світлих ділянок. Із вибором режиму Equalize Histogram (вирівняти гістограму) посилюється яскравість і контраст. Режими Highlight Compression (стиснення підсвічування) та Equalize Histogram (вирівняти гістограму) працюють автоматично без додаткових налаштувань.

Рис. 10. HDR-Toning (тонування HDR).

Параметр Method (метод):

а) Highlight Compression (стиснення підсвічування);

б) Equalize Histogram (вирівняти гістограму)

Метод Local Adaptation (локальна адаптація) встановлено за замовчуванням, що дозволяє вносити зміни та коригувати зображення.

У блоці Edge Glow (світіння країв) значенням від 1 до 500 рх параметру Radius (радіус) визначаємо розмір ділянок яскравості зображення. Інтенсивність яскравості задаємо у параметрі Strength (сила) від 0,10 до 4,00. Поєднання значень параметрів впливає на різний ступінь освітлення, виразності та прояву деталізації. Із вибором опції Smooth Edges (згладжені межі) здійснюємо послаблення різкості.

Блок Tone and Detail (відтінки та деталі), як і режим Exposure and Gamma (експозиція і гама), містить так само параметри Gamma (гама) та Exposure (експозиція) для внесення змін в освітлення, затемнення й контраст зображення.

Редагуванням значень від -100 до +300 параметру Detail (деталізація) задаємо ступінь різкості.

Коригування кольору блок Advanced (розширені параметри) дозволяє за допомогою значень від -100 до +100 параметрів Shadow (тінь) та Highlight (виділення) зробити світлі або темні ділянки зображення темнішими чи світлішими.

Значенням параметру Vibrance (живі кольори) посилюємо насиченість слабко насичених кольорів. Через параметр Saturation (Насиченість) маємо змогу підвищити насиченість кольорів зображення.

Блок Toning Curve and Histogram (крива та гістограма тонування) містить графік гістограми та кривої для зміни яскравості. Опція Corner (кут) дозволяє створити в активній точці на прямій кут та перетворити плавну лінію на кутову.

У роботі з кривою натискаємо кнопку Reset curve (відновити криву) з метою повернення до початкового стану.

Match Color (підібрати колір)

Коригування Match Color (підібрати колір) дозволяє виконати як тонування зображення, так і перефарбування фрагменту кольором з іншого малюнка.

Діалогове вікно містить 2 блоки для роботи. У блоці Destination Image (цільове зображення) параметр Target (кінцевий) автоматично вказує зображення, яке тонується чи перефарбовується. Опцію Ignore Selection when Applying Adjustment (пропустити виділення при застосуванні налаштувань) активуємо, якщо потрібно тонувати усе зображення, а не лише перефарбувати виділений фрагмент.

У додатковому блоці Image Options (параметри зображення) в межах значень від 1 до 200 у параметрі Luminance (світність) редагуємо яскравість та у параметрі Color Intensity (інтенсивність кольору) – інтенсивність кольору перефарбування на основному зображенні. Через параметр Fade (затухання) задаємо насиченість кольору перефарбування від 0 до 100. Опція Neutralize (нейтралізувати) анулює базовий колір, відтінок тонування.

За наявності виділення у зображеннях для перефарбування та заміни у блоці Image Statistic (статистика зображення) активуються опції Use Selection in Source to Calculate Colors (використовувати виділення у вихідному зображенні для обрахування кольорів) та Use Selection in Target to Calculate Adjustment (використовувати виділення в цільовому зображенні для обрахування коригування).

У параметрі Source (джерело) вказуємо назву зображення, з якого маємо обрати колір для заміни. Через параметр Layer (шар) визначаємо певний шар, якщо колір для заміни обираємо у багатошаровому зображенні.

У зображеннях, які не мають шарової структури, в якості кольору для заміни автоматично обирається фоновий. Із вибором у багатошаровому зображенні шару, який містить багато кольорів або малюнок тонування та перефарбування виконуватиметься у вигляді градієнтної заливки.

Обране зображення та зазначений шар у параметрах Source та Layer відобразатимуться у вікні поточного зразка.

За потреби завантажити зразок налаштування або зберегти власні натискаємо кнопки Load Statistic (завантажити статистику) та Save Statistic (зберегти статистику).

Replace Color (замінити колір)

Коригування для зміни кольорів та перефарбування зображень також маємо змогу виконати через команду коригувань Replace Color (замінити колір). У діалоговому вікні вибір кольору виконуємо, як і у попередніх варіантах, за допомогою групи інструментів Eyedropper (піпетка). Обраний колір, який буде замінено, відобразатиметься у поточному зразку параметру Color (колір).

У разі якщо обираються схожі, суміжні кольори та відтінки, активуємо опцію Localized Color Clusters (локалізовані кластери кольорів) з метою точнішого виділення. Для відображення виділених кольорів у роботі діалогового вікна визначаємо варіанти попереднього перегляду Selection (виділення) та Image (зображення).

Редагуванням параметру Fuzziness (розкид) визначаємо ступінь додавання суміжних кольорів та відтінків до обраного фрагменту.

Заміну кольору виконуємо, як і в роботі команди Hue/Saturation... (колірний тон/насиченість...) через редагування присутніх параметрів Hue (колірний тон), Saturation (насиченість), Lightness (яскравість).

Визначений колір, на який замінюємо, відобразатиме поточний зразок параметру Result (результат). Клік по поточному зразку параметрів Color (колір), Result (результат) дозволяє визначити колір через палітру кольорів Adobe.

Однак кожне зображення перефарбовуватиметься в один і той же колір з різними значеннями параметрів Hue (колірний тон), Saturation (насиченість), Lightness (яскравість), тому вибір певного кольору перефарбування варто виконувати через поточний зразок параметру Result (результат) у палітрі кольорів Adobe.

По завершенню налаштувань для підтвердження натискаємо «ОК».

Для перефарбування об'єктів композиції серед коригувань обираємо команду Replace Color (замінити колір). У діалоговому вікні редагуванням параметрів визначаємо колір та задаємо такі значення, як:

помаранчевий колір
 Hue (колірний тон) – + 29
 Saturation (насиченість) – + 47
 Lightness (яскравість) – + 6

фіолетово-пурпуровий колір
 Hue (колірний тон) – – 57
 Saturation (насиченість) – + 13
 Lightness (яскравість) – – 24.

За допомогою поточного зразка параметру Result (результат) у палітрі кольорів Adobe задаємо такі значення кольору:

помаранчевий колір
 HEX #ff6600
 RGB 255, 102, 0
 CMYK 0, 70, 94, 0
 HSB 24°, 100%, 100%

фіолетово-пурпуровий колір
 HEX # 951b81
 RGB 149, 27, 129
 CMYK 50, 100, 0, 0
 HSB 310°, 82%, 59%

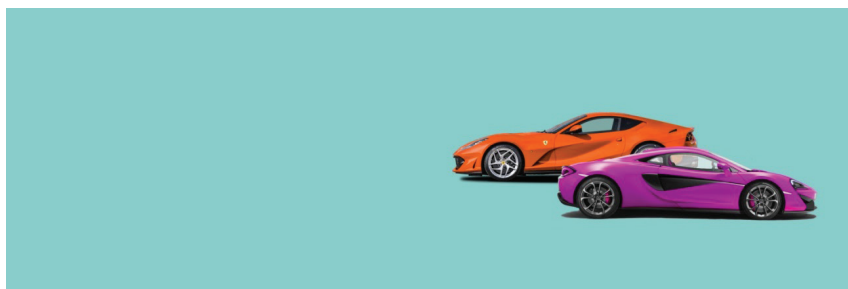

Рис. 11. Перефарбування об'єктів композиції

Композицію зображення доповнюємо декоративним елементом.

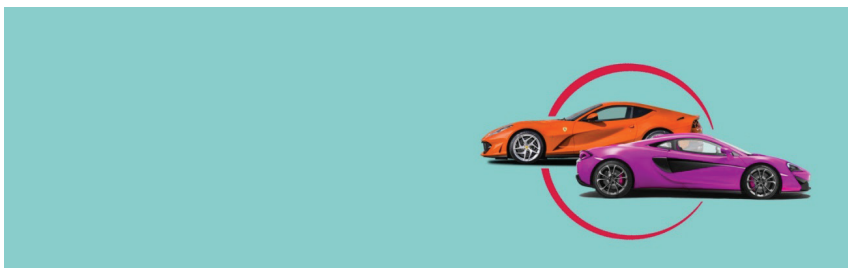

Рис. 12. Доповнення композиції

По завершенню роботи над завданням композицію зображення доповнюємо текстом.

Рис. 13. Реклама автошоу «Лютий простір»

Завершивши завдання, робимо попередню оцінку. Виявлені помилки виправляються з допомогою майстра.

Серед учасників наприкінці курсу було проведено повторне опитування з отриманням таких результатів щодо визначення рівня сформованості навичок роботи зі створення реклами у графічних редакторах.

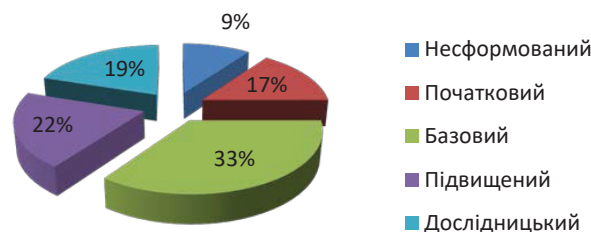

Рис. 14. Рівні сформованості навичок роботи у програмах графічного дизайну (підсумковий етап)

Висновки. Графічна підготовка у навчанні художників-оформлювачів сприяє розвитку критичного мислення та здатності працювати творчо. Використання можливостей цифрових технологій під час фахової підготовки формує вміння вирішувати проблеми, мотивує студентів оволодівати новими знаннями. У таких умовах посилюється значення розвитку навичок створення якісної рекламної продукції для підвищення рівня майстерності фахівця. Напрямок подальших досліджень є вивчення та впровадження графічної підготовки, що дає можливість досягти кращого результату зі створення якісної рекламної продукції під час підготовки виконавців художньо-оформлювальних робіт.

Література

Бабкіна М., Волошин М. Застосування методів збору інформації в проєктній діяльності професійного спрямування. *Сучасні педагогіка та психологія: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 10–11 липня 2020 року. Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2020. Ч. II. С. 6.

Василенко О. Формування конкурентоспроможного педагога закладів професійної (професійно-технічної) освіти. *Інноваційний розвиток професійної освіти регіону в умовах інформатизації суспільства: проблеми та перспективи* : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Запоріжжя. Запоріжжя: НМЦ ПТО у Запорізькій області, 2021. С. 15–16. URL: <http://zmk.zp.ua/pdf/ZbirnikTez.pdf> (дата звернення: 16.04.2024).

Development of working skills in graphic editors during the training of in the training of design and decoration works' specialists

Bezugly Andrii

PhD in History (Candidate of Historical Sciences), Docent, Director
Higher Art Vocational School No 5, Vinnytsia, Ukraine

Tytarenko Vitalii

Doctor of Sciences (in Philosophy), Master of Vocational Training
Higher Art Vocational School No 5, Vinnytsia, Ukraine

At the practical training lessons, performing computer graphics tasks becomes one of the didactic means of professional and practical training that contributes to the formation of digital competence, influences the emotional and sensory sphere of education applicants, increases interest in mastering the chosen profession, passion for creativity and the creation of their own works. The article analyzes the role of information and communication technologies in the modern conditions of educational development at the lessons of practical training of design and decoration works' specialists. The necessity of gaining skills in graphic editors, which will meet the requirements of employers and modern industry, according to the new state educational standards is highlighted. The relevance of the problem of forming the ability to coordinate in the information space is emphasized. The importance of the need to implement graphic training in the educational process for a highly skilled worker, who meets the requirements of the labor market is indicated. An example task from a graphic design course, as one of the types of advertising products, is given. The sequence of task at the lessons of practical training of design and decoration works' specialists that develops image adjustment skills in graphic editors is demonstrated. It is determined that the study of the course contributes to the formation of digital competence, digital literacy and skills in working with information and communication technologies. It is substantiated that for the organization of high-quality training of design and decoration works' specialists, there

is necessary to introduce a course of computer graphics in the educational process of vocational education institutions.

The aim of the study is the experimental verification of the levels of skills of working in graphic editors of future skilled workers in the delivery of art services. The results of the survey of design and decoration works' specialists, as participants of the course to obtain data on the verification of the initial and final levels of skills of work in graphic design programs are presented. The verification of the formation of competencies of work in graphic design programs, which was carried out at the initial stage, showed that the skills' level among design and decoration works' specialists is low. The verification of the level of formation of skills at the final stage showed the effectiveness of the course.

Keywords: digital technologies, professional training, advertising poster, color, graphic editor, image, adjustment, design, skills.

References

Babkina, M., & Voloshin, M. (2020). Zastosuvannya metodiv zboru informatsiyi v proektniy diyal'nosti profesiynoho spryamuvannya [Application of information collection methods in professional project activities] In: *Proceedings of the International Scientific and Practical Conference "Modern pedagogy and psychology: promising and priority areas of research"*. Kyiv : NGO Kyiv Scientific Organization of Pedagogy and Psychology p. 6 [in Ukrainian].

Vasylenko, O. (2021). Formuvannya konkurentospromozhnoho pedahoha zakladiv profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity [Formation of a competitive teacher of professional (vocational and technical) education institutions]. *Zbirnyk tez Vseukrayins'koyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi "Innovatsiyyny rozvytok profesiynoyi osvity rehionu v umovakh informatyzatsiyi suspil'stva: problemy ta perspektyvy"* Zaporizhzhya: NMTS PTO u Zaporiz'kiy oblasti pp. 15–16. Retrieved from <http://zmk.zp.ua/pdf/ZbirnikTez.pdf>.

Accepted: May 16, 2024